

The article analyzed the theoretical aspects of the transnational corporations (TNCs). Investigated the possible trend of Chinese multinational corporations rapid growth and the decline of the American companies. It also examined the impact of transnational corporations on regional economies in the context of globalization of international economic relations.

Keywords: *Transnational Corporation, integration, globalization, transnationalization, foreign direct investment, developed countries, developing countries, least developed countries.*

В статье проанализированы теоретические аспекты деятельности транснациональных корпораций (ТНК). Исследованы тенденции относительно возможного стремительного развития китайских ТНК и потери позиций американских компаний. Также рассмотрено влияние транснациональных корпораций на экономику регионов в условиях глобализации международных экономических отношений.

Ключевые слова: *транснациональная корпорация, интеграция, глобализация, транснационализация, прямые иностранные инвестиции, развитые страны, развивающиеся страны, наименее развитые страны.*

УДК 339.5.012.435

Н.Б. Порплиця,
*викладач кафедри країнознавства і
міжнародного туризму,
Київський міжнародний університет*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС

Обґрунтовано політичні, правові й економічні складники регіональної політики ЄС і їхній вплив на процеси європейського регіоналізації. Надано аналіз регіональної політики ЄС, її мета та фінансові інструменти на 2007—2013 рр. Проаналізовано основні теоретичні підходи до розуміння регіональної політики в контексті європейського регіоналізації.

Ключові слова: *регіональна політика ЄС, Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), Європейського соціального фонду (ЄСФ); Фонд згуртування.*

На наш погляд, вибрана тема недостатньо досліджена, насамперед період регіональної політики ЄС на 2007—2013 рр. і вплив регіональної політики ЄС протягом цих років на соціально-економічний розвиток країн ЄС. Крім того, мало опубліковано ґрунтовних праць саме з регіональної політики ЄС. Можливо це спричинено саме її короткою історією. Проте, незважаючи на це, вона випередила за своєю значимістю інші спільні політики, що проводяться в межах ЄС. Варто звернути увагу на появу низки інших нових тенденцій, що вимагає більш глибокого вивчення всіх аспектів регіональної політики ЄС.

Під час написання статті проаналізовано різноманітні джерела, а саме: офіційні матеріали, статті з періодичних видань Європейського Союзу, наукова література англійською мовою, законодавство ЄС. Зокрема, офіційний сайт ЄС, публікація О.І. Гринько “Аналіз результатів регіональної політики Європейського Союзу”.

Мета дослідження: проаналізувати основні теоретичні засади, механізми й напрямки розвитку регіональної політики ЄС та ефективно оцінити сучасну ситуацію, чіткіше визначити нові тенденції регіональної політики ЄС на перспективу. Розкрити сутність цілей та інструментарію регіональної політики ЄС (програм, фінансових ініціатив тощо) програмного періоду 2007—2013 рр.

В експертній оцінці результатів політики згуртування на 2007—2013 роки представлені дані, які свідчать, що економічна ситуація помітно погіршилася за першу половину програмного періоду і до кінця 2009 року радикально відрізнялась від того, що було передбачено, коли розробляли цей програмний період. Глобальний економічний спад унаслідок міжнародної фінансової кризи, яка розпочалась у 2008 році, торкнувся всіх держав-членів, хоч і по-різному. 2009 року показники ВВП скоротилися на всій території ЄС, за винятком Польщі, де, тим не менш, уповільнилися темпи

зростання ВВП (див табл. № 1).

Таблиця 1

Зростання ВВП у державах-членах ЄС за 2003—2010 роки і прогноз на 2011—2013 рр.

	% growth a year						
	2003-07 Average	2007-08	2008-09 Outturn	2009-10	2010-11 Estimate	2011-12 Forecast	2012-13
EU27	2.8	0.3	-4.3	2.0	1.6	0.6	1.5
EU15	2.6	0.0	-4.3	2.0	1.5	0.5	1.4
EU12	6.1	5.2	-3.6	2.3	3.3	2.1	2.9
Estonia	8.2	-3.7	-14.3	2.3	8.0	3.2	4.0
Lithuania	8.2	2.9	-14.8	1.4	6.1	3.4	3.8
Latvia	9.9	-3.3	-17.7	-0.3	4.5	2.5	4.0
Romania	6.7	7.3	-6.6	-1.6	1.7	2.1	3.4
Bulgaria	6.5	6.2	-5.5	0.2	2.2	2.3	3.0
Poland	5.5	5.1	1.6	3.9	4.0	2.5	2.8
Slovakia	7.6	5.9	-4.9	4.2	2.9	1.1	2.9
Sweden	3.8	-0.6	-5.2	5.6	4.0	1.4	2.1
Ireland	5.1	-3.0	-7.0	-0.4	1.1	1.1	2.3
Malta	2.5	4.3	-2.6	2.9	2.1	1.3	2.0
Luxembourg	5.4	0.8	-5.3	2.7	1.6	1.0	2.3
Finland	4.2	0.3	-8.4	3.7	3.1	1.4	1.7
Denmark	2.4	-0.8	-5.8	1.3	1.2	1.4	1.7
Austria	3.1	1.4	-3.8	2.3	2.9	0.9	1.9
Slovenia	5.3	3.6	-8.0	1.4	1.1	1.0	1.5
Belgium	2.6	1.0	-2.8	2.3	2.2	0.9	1.5
Czech Republic	6.1	3.1	-4.7	2.7	1.8	0.7	1.7
Germany	2.2	1.1	-5.1	3.7	3.0	0.8	1.5
UK	2.8	-1.1	-4.4	2.1	0.9	0.6	1.5
Spain	3.6	0.9	-3.7	-0.1	0.7	0.7	1.4
France	2.3	-0.1	-2.7	1.5	1.6	0.6	1.4
Hungary	3.2	0.9	-6.8	1.3	1.4	0.5	1.4
Cyprus	4.3	3.6	-1.9	1.1	0.3	0.0	1.8
Netherlands	2.9	1.8	-3.5	1.7	1.8	0.5	1.3
Italy	1.6	-1.2	-5.1	1.5	0.5	0.1	0.7
Portugal	1.5	0.0	-2.9	1.4	-1.9	-3.0	1.1
Greece	3.8	-0.2	-3.3	-3.5	-5.5	-2.8	0.7

Note: Countries ordered by forecast growth 2011-13

Source: Eurostat, national accounts; European Commission, European Economy, Autumn 2011 forecasts

Ситуація поліпшилась у 2010 році, частково в результаті експансіоністських заходів, вжитих у більшості держав-членів при підтримці з боку ЄС, але також через відновлення світової економіки за межами Європи. У 2010 році ВВП зріс у середньому дещо менше 2% у всьому ЄС у цілому і був трохи вищому ЄС-12, ніж у країнах ЄС-15 (див. табл. № 1). Однак ВВП продовжував знижуватись у Латвії, де він упав на 18% у 2009 році, більше, ніж у будь-якій іншій країні ЄС. Цей показник також знизився в Румунії і за межами ЄС-12, тобто в Греції, а також в Ірландії та Іспанії. 2011 року, згідно з останніми оцінками, дещо сповільнилося зростання ВВП в ЄС-15, але збільшилось у ЄС-12 на 3%, але все ще значно нижчий показник, ніж до початку кризи, коли був розроблений програмний період 2007—2013 рр. Відновлення економічної ситуації найпомітніше в трьох балтійських державах, які найбільше постраждали від кризи. На противагу цьому, ВВП знижувався надалі в Греції в 2011 році, у результаті чого загальне скорочення від 2007 року до початку кризи досягло 12%. ВВП також значно знизився в Португалії, де зростання було порівняно повільним ще до настання рецесії і де надалі залишаються нерозв'язаними структурні проблеми економіки. ВВП зріс 2011 року в Іспанії та Італії, але тільки повільно, у результаті чого показник ВВП набагато нижчий, ніж до початку кризи [3, с. 5]. Подібна ситуація простежується в Ірландії, де було загальне зниження ВВП майже на 10% упродовж чотирьох років з 2007-го, що різко контрастує із зростанням на 5% на рік, чого було досягнуто за попередні чотири роки. У всіх трьох вищезазначених країнах, а також в Італії (значна частина країни велика частина півдня - складається з регіонів, на які поширюється дія цілі конвергенції) ВВП в 2011 році був значно нижчим, ніж чотири роки тому, коли розпочався програмний період 2007—2013 рр. Дійсно, це було на рівні або нижче цього рівня в 15 з 27 держав-членів ЄС, серед них у 6 з ЄС-12 країн. Тільки в трьох з ЄС-12 країн — Мальти, Словаччини і передусім Польщі — ВВП в 2011 році зріс на понад 3% порівняно з 2007 роком.

Очікування щодо майбутньої економічної ситуації були дуже різні. Це привело до деяких змін у пріоритетах в низці країн і в поширенні тенденції надавати більше значення стимулюванню економічного зростання і, як наслідок, зростанню безробіття, що супроводжувалося кризою, створенню нових робочих місць. Це, у свою чергу, привело до зростання місії Структурних фондів як

джерела фінансування та як одного з небагатьох способів стимулювання економіки країн ЄС.

Згідно з прогнозами на 2012 рік, ВВП зросте на 2% в країнах ЄС, але з поточною кризою євро і тиском на південні держави-члени ЄС скоротити державні запозичення, останній прогноз зростання ВВП в 2012 році становитиме лише 0,6%. 2013 року ВВП збільшиться лише на 1,5%. У Греції та Португалії ВВП буде знижуватися надалі в 2012 році (приблизно на 3% в обох випадках) і дещо в Італії. Хоча економічне зростання відновиться в 2013 році в цих країнах, зростання ВВП буде нижче 1% у Греції та Італії, і тільки трохи більше 1% в Португалії, Іспанії [3, с. 10—11].

Зростання, за прогнозами, буде вище в країнах ЄС-12, ніж у ЄС-15 як у 2012 і 2013 роках, але не в усіх країнах ЄС. У Чеській Республіці, Угорщині і на Кіпрі малоімовірно або взагалі не прогнозується зростання ВВП.

У результаті економічного спаду в 2009 році простежувалися великомасштабні втрати робочих місць у більшості країн, незначне створення нових робочих місць і як наслідок — різке зростання безробіття. До кінця 2009 року безробіття зросло в середньому на 9,5% у межах ЄС (див. табл. №2). В Іспанії, де рівень безробіття був уже вищим середнього в ЄС, цей показник зріс до 19% , а в Ірландії — майже втричі. У Греції та Португалії він зріс до 10—11%, а в 5 з ЄС-12 країн — вищий 10%. У кожній з країн Балтії цей показник становив 16% або й більше, а в Латвії — 20%.

У грудні 2010 року рівень безробіття збільшувався і становив понад 20% в Іспанії і 12—14% у Греції та Португалії, а також у Литві (понад 17%) і Болгарії (понад 11%). Навіть у Польщі, де ВВП продовжував зростати навіть у 2009 році, зростання (близько 4%) було недостатнє для запобігання безробіття до 10%.

У 2011 році рівень безробіття знову піднявся на всій території ЄС у цілому, хоча рівень безробіття знизився в Німеччині (приблизно на 1 процентний пункт) і в меншій мірі в Бельгії, Фінляндії та Швеції, у кожній з яких зростання ВВП було значно вищим середнього в ЄС-15. Враховуючи невтішний прогноз з ВВП, рівень безробіття залишатиметься незмінно високим протягом решти програмного періоду. Дійсно, низькі темпи зростання за 2012 і 2013 роки можуть, з минулого досвіду, спричинити навіть створення менше нових робочих місць, ніж заплановано. За прогнозами, безробіття буде ще вищим 10% у половині країн ЄС-12. У 15 країнах ЄС здебільшого спостерігатимуться невеликі зміни в рівні безробіття.

Таблиця 2

Рівень безробіття в країнах-членах ЄС на 2007—2011 роки і прогнози на 2012 і 2013 роки

	Monthly averages				% Labour force	
					Forecast	
	Dec 2007	Dec 2009	Dec 2010	Dec 2011	2012	2013
Belgium	7.2	8.2	7.6	7.2	7.7	7.9
Denmark	3.3	7.1	7.6	7.8	7.3	7.1
Germany	8.2	7.6	6.6	5.5	5.9	5.8
Ireland	4.9	12.9	14.5	14.5	14.3	13.6
France	7.7	9.9	9.7	9.9	10.0	10.1
Italy	6.5	8.3	8.1	8.9	8.2	8.2
Luxembourg	4.2	4.8	4.8	5.2	4.8	4.7
Netherlands	3.3	4.4	4.3	4.9	4.7	4.8
Austria	4.1	4.6	4.2	4.1	4.5	4.2
Finland	6.5	8.8	8.1	7.6	7.7	7.4
Sweden	6.0	8.9	7.8	7.5	7.4	7.3
UK	5.1	7.7	7.8	8.4	8.6	8.5
Greece	7.9	10.3	14.4	19.2	18.4	18.4
Spain	8.8	19.1	20.4	22.9	20.9	20.3
Portugal	8.5	11.3	12.4	13.6	13.6	13.7
Bulgaria	6.1	8.4	11.4	11.2	12.1	11.3
Czech Republic	4.8	7.5	7.2	6.8	7.0	6.7
Estonia	4.1	16.2	14.5	11.3	11.2	10.1
Cyprus	3.8	6.3	6.1	9.3	7.5	7.1
Latvia	5.5	20.1	17.0	14.8	15.0	13.5
Lithuania	4.4	16.0	17.4	15.3	13.3	11.6
Hungary	8.0	10.7	11.0	10.9	11.0	11.3
Malta	6.1	7.2	6.6	6.5	6.8	6.6
Poland	8.3	9.0	9.6	9.9	9.2	8.6
Romania	6.2	7.5	7.3	7.0	7.8	7.4
Slovenia	4.7	6.4	8.0	8.2	8.4	8.2
Slovakia	10.4	14.3	13.8	13.4	13.2	12.3
EU27	7.0	9.5	9.5	9.9	9.8	9.6

Note: 2011 data for EE, LV, LT relate to Sept; data for GR and UK relate to Oct.

Source: Eurostat, Labour Force Survey adjusted figures and European Commission, European Economy, Autumn 2011 Economic Forecast

Тим не менш, відбулися деякі зміни в регіональній політиці в 2010 році в низці держав-членів ЄС:

1. У Великобританії відбуваються істотні трансформаційні зміни (скасування дев'яти агенцій регіонального розвитку в Англії в 2012 році, а відповідальність за розвиток місцевої економіки зміщується на місцеве співробітництво між підприємствами. Фінансування доступне для них, але значно менше, ніж кошти, надані згідно з Єдиною програмою, яка лежить в основі діяльності агенцій регіонального розвитку.

2. У Франції нещодавно прийняття програми "Інвестиції в майбутнє", зосередило увагу національної політики в галузі вищої освіти, підготовки кадрів, науково-дослідних, промислових комплексів, сталого розвитку та інформаційного суспільства. Однак метою цієї програми не є підтримка регіонального розвитку як такого, але де-факто вона буде мати структурний вплив на регіони з університетами і дослідницькими центрами, які є її основними бенефіціарами.

3. У Словенії уряд ухвалив проект закону про "Більш збалансований регіональний розвиток" в жовтні 2010 року. Новий закон повинен привести до послідовнішого та систематичнішого підходу для підтримки регіонального розвитку та знизити потреби в спеціальних заходах у певних регіонах. Положення закону, що стосуються вразливих регіонів, призначені для того, щоб уряд швидко міг відреагувати на їх регіональні проблеми.

4. В Італії одночасно з основними пріоритетами національної політики регіонального розвитку була представлена нова ініціатива у формі "План дій для згуртування". Вона передбачає дати новий імпульс відсталім регіонам, концентруючи увагу на цілях у сфері освіти, інформаційних і комунікаційних технологій, розвитку залізниць.

5. В Угорщині новий уряд вніс зміни в національну політику регіонального розвитку в 2010 році, які викладені в довгостроковому стратегічному документі, спрямованому на створення 1 мільйона нових робочих місць за 10 років.

6. В Австрії відбулися зміни у вигляді скорочення фінансування на федеральному рівні й одночасного посилення фінансування на рівні земель [1, с. 18].

Згідно з даними, опублікованими в щорічних звітах країн-учасниць ЄС, було створено 189000 нових робочих місць завдяки реалізації проектів до кінця 2010 року (див. таблиця № 3). Майже половина з них створена внаслідок використання коштів для досягнення конкурентоспроможності, на які виділено значно менше асигнувань, ніж на досягнення конвергенції. Це пов'язано з тим, що завдяки підприємницькій підтримці більша увага приділяється створенню нових робочих місць.

Таблиця 3

Створення нових робочих місць ЄФРР та Фонд Згуртування на 2007—2013рр, на 2010 рік

	All programmes			Convergence			Competitiveness		
	Number	% target	No. per 1,000 employed	Number	% target	No. per 1,000 employed	Number	% target	No. per 1,000 employed
BE	9,824	65	2.2				9,824	65	2.4
DE	26,732	6	0.7	15,521	5	2.2	11,211	8	0.4
IE	555	76	0.3				555	76	0.3
FR	999	1	0.0				999	1	0.0
IT	3,528	2	0.2	1,962	1	0.4	1,566	5	0.1
LU	46	15	0.2				46	15	0.2
NL	3,568	29	0.4				3,568	29	0.4
AT	1,801	26	0.4	219	43	1.6	1,582	25	0.4
FI	10,325	27	4.2				10,325	27	4.2
SE	14,227	43	3.1				14,227	43	3.1
UK	35,118	18	1.2	5,097	10	3.9	30,021	21	1.1
GR	8,959	48	2.0	8,959	48	2.2			
ES	24,779	17	1.3	18,624	15	3.0	6,155	23	0.5
PT	16,075	45	3.2	12,224	44	3.4	3,851	46	2.8
BG	624	29	0.2	624	29	0.2			
CZ	5,636	22	1.2	5,636	22	1.3			
EE	1,314		2.3	1,314		2.3			
LT	129	20	0.1	129	20	0.1			
HU	10,342	14	2.7	9,776	21	3.8	566	10	0.5
PL	9,073	8	0.6	9,073	8	0.6			
RO	3,556		0.4	3,556		0.4			
SI	1,582	15	1.6	1,582	15	1.6			
SK	559	3	0.2	550	3	0.3	9	2	0.0
EU15	156,535	16	0.9	62,605	10	2.2	93,930	23	0.6
EU12	32,815	10	0.8	32,240	10	0.8	575	10	0.2
EU27	189,350	15	0.9	94,845	10	1.4	94,505	22	0.6

Note: Data not available for missing countries; EU totals cover only those countries shown. For Portugal, the data under 'Competitiveness' relate to Multi-Objective programmes and data; for Slovakia, the data under 'Convergence' include the Multi-Objective programme and data

Source: DG Regio database, compiled from Annual Implementation Reports for 2010

Міжрегіональна, наднаціональна чи, як останнім часом все частіше називають, “супранациональна” регіональна політика ЄС за порівняно коротку, але насичену подіями історію стала одним з основних засобів економічної та соціальної згуртованості країн-учасниць ЄС та плавної загальноєвропейської інтеграції нових країн-учасниць Центральної і Східної Європи[4, с. 22].

Зокрема, дослідивши дану тематику, визначено низку нових тенденцій регіональної політики ЄС:

1. Зростає увага до ролі та застосування принципу субсидіарності, а також до взаємодії різних видів комунітарної політики на регіональному рівні. Як наслідок, регіональна політика ЄС все частіше замінюється поняттям *політики згуртування (Cohesion Policy)*, тобто переплетення соціальної та регіональної політики ЄС.

2. За допомогою політики Згуртування Лісабонська стратегія реалізується найефективніше і на перспективу дасть максимум позитивних змін, завдяки впровадженню в життя трьох пріоритетних напрямків:

- поліпшення привабливості країн-учасниць, регіонів і міст завдяки поліпшенню доступності, забезпеченню адекватної рівності, рівня послуг і збереження екологічного потенціалу;
- заохочення запровадження інновацій у практику, підприємництва та зростання “економіки знань” за допомогою нових інформаційно-комунікаційних технологій;
- створення більше та кращих робочих місць за допомогою залучення осіб до ринку праці, заохочення до підприємницької діяльності та інвестування в людських капітал.

У результаті, досягнення цих трьох пріоритетів буде можливе лише завдяки транскордонній, транснаціональній і внутрішньо регіональній співпраці.

3. У 2007—2013 рр. найбільше зосереджується увага на найменш розвинутих регіонах, для залучення в них інвестиції. Крім того, підтримку отримують й інші регіони, щоб підвищити їхню конкурентоспроможність у глобальних масштабах.

Упроваджено більшу кількість реформ порівняно з 2000—2006 рр. Зокрема, уся “архітектура” регіональної політики ЄС будується на основі стратегічного підходу. Загалом стратегію затверджує Єврокомісія, а регіони несуть відповідальність за ключові рішення щодо вибору проекту й управління. Хоча регіональна політика ЄС стала стратегічною за своєю суттю, але, разом з тим, вона поєднує децентралізацію відповідальності, тому що країни-учасниці та їхні регіони мають досвід ефективного проведення політики на місцях.

4. Нововведенням на новий програмний період стало спрощення механізму управління операційними програмами. Наприклад, кількість фінансових інструментів скорочено від шести до трьох, що суттєво зменшує явище бюрократії, застосовуються національні правила замість комунітарних. Важливо, що регіонам надано більше можливості в спілкуванні, у прозорості дій. Зрештою, запроваджено Єврокомісією та Європейським інвестиційним банком три спільні фінансові ініціативи, що надає змогу ефективніше розпоряджатися виділеними коштами. Зокрема, Jermie збільшить доступ до фінансів для розвитку малого й середнього бізнесу. Jaspers надаватиме допомогу в реалізації масштабних проектів. Jessica сприятиме постійному припливу інвестицій у міські території[4, с. 27—28].

5. Досліджено, що частково змінився підхід до кандидатів на вступ до ЄС. З 2007 р. фінансові ініціативи, що застосовувалися до Туреччини й Балканських країн: PHARE, ISPA, Sapard, CARDS, — замінює *Програма допомоги країнам-кандидатам*. Відтепер, транскордонне співробітництво з країнами-кандидатами здійснюється за допомогою Програми допомоги країнам-кандидатам, а не через Структурні фонди. Важливим є те, що застосовано єдиний підхід до транскордонного співробітництва з країнами-кандидатами завдяки єдиному фонду та досвідченим управлінським структурам по обидва боки кордону, який реалізується за тією ж схемою, що й у середині ЄС. Тобто надання підтримки розвитку людських ресурсів, що є прототипом Європейського соціального фонду.

6. Починаючи з 2007 року, новий фінансовий механізм Європейської політики сусідства — Європейський інструмент сусідства та партнерства (ENPI) сприятиме розвитку українських регіонів. Зокрема, він надаватиме фінансову підтримку програмам регіонального розвитку, передбаченим Планом дій «Україна — ЄС».

7. Єврокомісія визначила транскордонне співробітництво під девізом: *Партнери по обидва боки кордону повинні спільно діяти, беручи до уваги менеджмент, зміст (контент), персонал і фінанси*. Ці чотири елементи неодмінно повинні реалізуватися при розробці масштабних транскордонних проектів. Відомо, ті, що вкладають власні кошти в проект по обидва боки кордону,

автоматично зацікавлені в транскордонній співпраці, залучаючи менеджмент, контент і персонал.

8. Проаналізовано досвід успішного євро регіону ПАМІНА, прогресуючих — Померанія, Нестос-Места та якісно новий проект Бізнес-долина БУГ (“BusinessValley BUG”) з метою створення на східній кордоні ЄС перспективного економічного простору. Україна, будучи залученою до діяльності чотирьох євро регіонів—Буг, Карпатський, Нижній Дунай і еко-євро регіону Верхній Прут,— повинна перейняти досвід кращих євро регіонів і використати всі нові можливості, які з’являються впродовж 2007—2013 рр., регіональної політики ЄС.

Отже, на 2007—2013 рр. започатковано послідовнішу та структурованішу політику згуртування з фінансуванням у розмірі 50 млрд. євро на рік для того, щоб вона принесла реальні результати та привела до становлення якісно нової регіональної політики ЄС. Отже, регіональна політика ЄС дійсно є ефективним засобом створення нових можливостей і зменшення диспропорцій у розвитку регіонів. За словами пані Хюбнер, регіональна політика ЄС “*відповідає бажанню простих людей, аби рішення, що їх зачіпають, ухвалювалися не лише далекими центрами влади... але й на місцевому рівні, сприяє децентралізації, посилюючи регіональні структури та їхні управлінські можливості*”.

Література

1. Горбатенко В. Вплив регіональної політики ЄС на розвиток європейського регіоналізму//Вісник Львів. ун-ту ;вип. 25.— С. 15-25. (Серія “Міжнародні відносини”) — 2008.
2. Гринько О. І. Аналіз результатів регіональної політики Європейського Союзу // Політологія— Червень 2012—№6 (86)— С.134—137.
3. CohesionPolicy 2014—2020 Investingingrowthandjobs[Електронний ресурс]. — Режим доступу:http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm.
4. ExpertevaluationnetworkdeliveringpolicyanalysisontheperformanceofCohesionpolicy 2007—2013[Електронний ресурс]. — //Synthesisofnationalreports 2011.February2012.Режимдоступу:http://www.europe2020.org/fr/section_region/011203.htm.
5. Directorate-General RegionalPolicyAnalysisUnit C3[Електронний ресурс]. —July 2012. Режим доступу:http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docofc/ofcial/reports/inter6_en.htm.

Political, legal and economic components of EU regional policy and its impact on the process of European regionalism are grounded. The analysis of EU regional policy, its purpose and financial instruments in 2007—2013 are made. The basic theoretical approaches to regional policy in the context of European regionalisation are analyzed.

Keywords: regional policy of the EU, the European Regional Development Fund (ERDF), European Social Fund (ESF), the Cohesion Fund.

Обосновано политические, правовые и экономические составляющие региональной политики ЕС и их влияние на процессы европейского регионализма. Дан анализ региональной политики ЕС, ее цель и финансовые инструменты на 2007—2013 гг. Проанализированы основные теоретические подходы к пониманию региональной политики в контексте европейского регионализации.

Ключевые слова: региональная политика ЕС, Европейского фонда регионального развития (ЕФРР), Европейского социального фонда (ЕСФ); Фонд сплочения.